

хворих і клінічно здорових собак суттєво не відрізняється. Кількість еозинофілів у хворих тварин порівняно з клінічно здоровими собаками достовірно вища на 11,33 %, кількість лімфоцитів достовірно нижча на 11,13 %, а кількість моноцитів на 3,43 % вища, ніж у клінічно здорових. Достовірно вищою у хворих собак, порівнюючи з клінічно здоровими, була швидкість осідання еритроцитів. Різниця склала 11,2 мм/год.

Виявлений лейкоцитоз у хворих собак вказує на наявність запальних процесів у шкірі, а зниження у хворих собак відсотку сегментоядерних нейтрофілів і значне підвищення паличкоядерних нейтрофілів вказує на активний фагоцитоз в місцях запалення. Достовірно виражена еозинофілія у хворих вказує на активний протипаразитарний захист організму. У хворих собак, порівняно з клінічно здоровими тваринами, достовірно зниження відсотку лімфоцитів вказує на активний імунологічний захист організму.

Висновок. Таким чином, за демодекозної інвазії у собак виявлені суттєві зміни морфологічних показників крові, які вказують на наявність анемії та функціональні порушення в печінці і нирках. Через 2,5 місяці після проведеного лікування морфологічні показники крові достовірно стабілізуються і набувають фізіологічної норми.

УДК 619:616.995.428:636.4

ДУБОВЕНКО О.І., КОХАНЧУК В.М., магістри 2 року навчання, ФВМ
Науковий керівник – **АНТИПОВ А.А.,** канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
antipov_anatolii@ukr.net

ЛІКУВАННЯ СВИНЕЙ ЗА САРКОПТОЗНОЇ ІНВАЗІЇ У ТОВ «СЕЛЕКЦІЙНИЙ ЦЕНТР СВИНАРСТВА»

Актуальність теми. Саркоптоз свиней широко розповсюджений у свинарських господарствах. За попередніми даними, в Україні саркоптозом уражено до 35 % свиней. Короста свиней приносить свинарству щорічні економічні збитки, пов'язані, передусім, зі зменшенням приростів та низькою конверсією корму внаслідок відставання в рості і розвитку молодняку, а також загибелі окремих поросят.

Основні результати. Коросту свиней діагностували на підставі епізоотологічних даних, клінічних ознак і результатів лабораторних досліджень зскрібків шкіри. Глибокі зскрібки шкіри (до появи слідів крові) брали зі свіжоуражених ділянок або на межі старого вогнища із здоровою тканиною за допомогою скальпеля. Для дослідження відбирали 0,5–1 см² зскрібка. Зскрібки досліджували в перший день після їх взяття.

Дослід із вивчення ефективності обробки свиней іверон-10 1 %-ним ін'єкційним розчином провели у вересні-жовтні 2015 року на підсвинках 5-місячного віку, спонтанно інвазованих саркоптесами. З цією метою відібрали 18 підсвинків, інвазованих саркоптесами, і сформували 2 групи тварин (по 9 голів) на підставі дотримання принципу аналогів; забіркували, зважили і розділили на дослідну й контрольну групи. Тваринам дослідної групи використовували іверон-10 1 %-ний ін'єкційний розчин у дозі 1 мл на 33 кг маси тіла (за лікарською формою) або в дозі 0,0003 г (по ДР) на 1 кг маси тіла тварини дворазово з інтервалом 7 діб. У період проведення досліду, який тривав 30 діб дослідна й контрольна групи тварин знаходилися в однакових умовах годівлі та утримання.

Всі свині як дослідної, так і контрольної груп були на 100 % уражені кліщами. Інтенсивність інвазії коливалась у групах від 14 до 18 екземплярів кліщів. На 10-й день після останньої дачі препарату ми знову відібрали зскрібки шкіри і встановили, що іверон-10 1 %-ний у дозі 0,0003 г ДР/кг або в дозі 1 мл на 33 кг маси тіла (за лікарською формою) дворазово з інтервалом 7 днів дав 100 %-ний ефект щодо саркоптозної інвазії.

З метою вивчення впливу саркоптесів на організм свиней на початку проведення досліду та через 30 днів були проведені зважування тварин. У результаті цієї роботи встановили, що за період досліду середня маса поросят дослідної групи була більша, ніж контрольної на 1,8 кг або на 23,30 %.

Висновок. Таким чином, можна сказати, що антигельмінтик іверон-10 1 %-ний ін'єкційний розчин у дозі 0,0003 г/кг маси тіла по ДР дворазово з інтервалом 7 днів – високоефективний препарат при саркоптозній інвазії. ЕЕ складала 100 %. Середня маса поросят дослідної групи, оброблених івероном-10 1 %-ним, була більшою, ніж у контрольній групі на 1,8 кг або на 23,30 %.

УДК 619:616.995.137:466.6

МАГДАЛЮК М.І., магістрант 2 року навчання, ФВМ
Науковий керівник – **АНТІПОВ А.А.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
antipov_anatolii@ukr.net

ДЕРМАНІСІОЗ КУРЕЙ У ПП «ЗОЛОТОНІСЬКА ПТАХОФАБРИКА»

Актуальність теми. Дерманісіоз – захворювання курей, індиків, гусей цесарок, голубів, що має гострий та хронічний перебіг. Збудником даного захворювання є кліщ *Dermanyssus gallinae* (курячий кліщ) із родини *Dermanyssidae*, який набув останнім часом значного поширення в спеціалізованих птахівничих господарствах. Живуть кліщі у приміщеннях, де є сприятливі умови для існування та у гніздах свійської і дикої птиці (ластівки, горобці, сороки). У курей кліщі спричинюють зниження несучості, живої маси та випадання пір'я. Кліщі можуть нападати для живлення на людей і тварин, зумовлюючи свербіж, алергічний дерматит та анемію. Характерно, що кліщі живляться на птиці вночі і після кожного насичення кров'ю ховаються у тріщинах стін, стелі та підлоги приміщень або у гнізда і відкладають від 12 до 20 яєць. Отже, джерелом дерманісіозної інвазії є кури, дикі птахи, гризуни, тварини і люди, які доглядають птицю, а факторами передачі – предмети догляду за птицею та об'єкти довкілля.

Метою нашої роботи було вивчення епізоотологічних та морфологічних особливостей кліщів *Dermanyssus gallinae*. Дослідження проводили в ПП „Золотоніська птахофабрика” Черкаської області в зимовий період. Для цього відбирали зскрібки з внутрішньої поверхні металевих кліток, в яких утримували курей. Зскрібки переносили на годинникове скло, добавляли декілька крапель 10%-го розчину їдкою натру, перемішували і залишали на 25-40 хвилин для розм'якшення кірок. Потім невеликими порціями кірочки переносили на предметне скельце і проводили мікроскопічні дослідження при малому збільшенні. При цьому виявляли кліщів жовтувато-білого та червоного кольору, овально-подовженої форми тіла, розміром від 0,75 мм до 2 мм.. Колір кліщів дає підставу для іншої його назви «червоний кліщ» На дорсальній поверхні тіла помітний щиток, який звужувався каудально. Тіло і кінцівки кліщів покриті численними короткими, але товстими щетинками. На ногах є кігтики та присисні подушечки.

В одному грамі зскрібків виявляли 45 екземплярів кліщів імаго. Крім того, у зскрібках знаходилися яйця, личинки (вони мали три пари кінцівок) та протонімфи і дейтонімфи, які відрізнялися від дорослих кліщів меншими розмірами та відсутністю статевих отворів.

Висновок. Отже, дерманісусні кліщі є тимчасовими ектопаразитами і облігатними гематофагами курей, які можуть розмножуватися на внутрішній поверхні металевих кліток, при утриманні птиці в клітках і в зимовий період.

УДК 619:615.284:616.995.132:636.4

ЧЕМЕРОВСЬКА І.О., магістрант 2 року навчання ФВМ
Науковий керівник – **АВРАМЕНКО Н.В.**, кандидат вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
e-mail: chemerovska@btsau.kiev.ua

ВИВЧЕННЯ ЕТІОТРОПНОЇ ТА ПАТОГЕНЕТИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ЗА КИШКОВИХ НЕМАТОДОЗІВ СВИНЕЙ

Особливе місце серед засобів боротьби із кишковими нематодозами свиней займають антигельмінтики групи макроциклічних лактонів, як засоби етіотропної терапії, що максимально